

Forslag til konkret handleplan - Ældrevenlige Byrum

I dette dokument uddybes de konkrete tiltag til opgraderingen af hvert byrum, for derved at gøre stedet mere ældrevenligt. De udvalgte tiltag bygger blandt andet på indsigter fra workshops afholdt i byrummene, som dannede grundlaget til rapporten *Ældrevenlige Byrum*, der tidligere har været i høring hos de respektive lokaludvalg, samt Ældre- og Handicaprådet. De foreslåede tiltag tager således udgangspunkt i borgernes egne ønsker, og er samtidig vurderet realiserbare inden for projektets økonomiske ramme.

Målene for universelt design har været integreret fra projektets begyndelse og afspejles i den valgte udformning, således at løsningerne passer til seniorers forskellige kroppe på ligeværdig vis, giver mulighed for øget socialt samvær og aktiv deltagelse i forskellig skala, samt stimulerer flere sanser. Målene for universelt design styrker byrummenes funktion som aktive og sociale mødesteder for seniorer i byen trods fysiske begrænsninger. I projektet testes og videreudvikles en udgave af et bordbænkesæt (se nedenstående billede), der sikrer, at seniorer der kørestols- og rollatorbrugere kan indgå på lige fod med andre i fællesskabet omkring bordet i byrummene.

05-09-2025

Sagsnummer I F2
2025 - 11156

Dokumentnummer i F2
200133

Sagsnummer eDoc
2025-0167054

Mobilitet, Klimatilpasning og
Byvedligehold

Islands Brygge 37
2300 København S

EAN-nummer
5798009809452

Figur 1: Inkluderende bordbænkesæt på Amager Strandpark i dag, udarbejdet i samarbejde med Handicaprådet.

I dette projekt foreslås bordbænkesættet udført i træ og i forskellige længder, så det tilpasses det konkrete byrum. Der indarbejdes en mindre udfræsning under bordkanten, så denne er nemmere at gribe om, og derved lettere for seniorer med nedsat kraft i fx arme og ben at rejse sig fra. Derudover fræses et hul i midten af bordet, så det er muligt at medbringe egen parasol og derved opnå skygge.

Det vil også være muligt at få malet spilleplader på bordene, eksempelvis skak, med henblik på at fremme social interaktion.

Dette bordbænkesæt er i nedenstående skitser kaldt Universelt Design (UD)-bænk.

Byrum 1: Lergravsparken:

Lergravsparken er det største af de fem udpegede byrum. Parken fremstår i dag som et stort grønt areal med buskads og træer langs kanterne. I projektet fokuseres der på den østlige del af parken, som ligger op mod ældreboligerne i Sundparken, og som ikke vil blive påvirket af metrobyggeriet.

I dag er der opstillet enkelte Københavnerbænke langs stengærdet ved remisen, men disse står i skygge og uden underlag. Parkens eksisterende stisystem er belagt med grus, men dækker ikke hele området og giver begrænset adgang, især dér hvor sociale aktiviteter finder sted. For byens seniorer kan det derfor være vanskeligt at komme frem til bænken, særligt hvis de er dårligt gående eller benytter hjælpemidler. Derudover er der et ønske om at skabe bedre muligheder for ophold i solen, hvor man kan sidde og få varmen og samtidig observere legende børn eller andre sociale aktiviteter.

Tiltag

Der etableres flere komfortskabende opholdsmuligheder på parkens solside. Disse er af varierende karakter og udføres med underlag, således at de kan benyttes af kørestols- og rollatorbrugeren på ligeværdig vis med tanke for universelt design. Derudover etableres en petanquebane med tilhørende Københavnerbænk til hvil, skilte med information om parkens særlige historie samt anlæg af forskellige frugttræer.

1. Opholdszone: Her etableres fast flisebelægning, og der opstilles et UD-bordbænksæt. Opholdet er beliggende på solsiden, og vender ud mod det store grønne areal, hvor der ofte foregår forskellige sociale aktiviteter på tværs af generationer.

2. Opholdszone: Indrettes efter samme principper som zone 1, men her suppleres med opsætning af Københavnerbænke, så der skabes flere forskellige opholdsmuligheder i tæthed til hinanden og de sociale aktiviteter.

3. Aktivitet: Anlæg af en petanquebane som ramme for socialt samvær og fællesskab. Omkring banen etableres slotsgrus, som sikrer god tilgængelighed, og der opsættes en Københavnerbænk til ophold.

4. Beplantning: Langs skovbrynet bag remisen suppleres den eksisterende beplantning med otte nye træer af spiselig karakter. Sammensætningen af træer inkluderer fx æble, blomme, tjørn og hyld og tilføjer ikke blot større artsdiversitet, men også blomstring og farve, duft og frugtsætning gennem store dele af vækstsæsonen. Med sin naturlige karakter lægger "frugtbrynet" op til sanselig stimulering og lokal værdiskabelse. Etableringen styrker den naturprægede karakter af parken og tilføjer en tydelig årstidsdynamik, især i forårsblomstringen og sensommerens frugtmodning.

5. Stedets historie: Opsætning skilt, hvor parkens særlige historie fremhæves. Tydelig formidling af stedet historie og identitet er værdifuldt for seniorer, og bidrager til at markere byrummene som betydningsfulde og meningsgivende, når særlige detaljer påpeges.

Skitse over tiltag: Lergravsparken – Amager Øst lokalområde

Byrum 2: Jensen Klints Plads

Jensen Klints Plads er placeret i forlængelse af Grundtvigs Kirke og er en grøn kile, som skråner ned mod Tuborgvej. Parken fremstår i dag som et rekreativt område med store træer, der indrammer kigget til kirken. Bænke er placeret i skyggen langs siderne, delvist skjult i buskadset langs stierne. En mindesten for Peder Vilhelm Jensen Klint – arkitekten bag Grundtvigs Kirke – er placeret i området, men det er i dag svært at se indgraveringen.

Tiltag

Der etableres flere komfortskabende opholdsmuligheder i de solrige dele af parken. Disse er af varierende karakter og udføres med underlag, således at de kan benyttes af kørestols- og rollatorbrugerne på lige værdig vis med tanke for universelt design. Derudover plantes farverige blomsterløg, som ved blomstring danner et båndformet forløb, der slynger sig som et vandløb gennem parken, og som bidrager med farve. Der ønskes desuden en udvidelse af den eksisterende trælund med 5 kirsebærtræer, synliggørelse af mindestenen samt opsætning af skilt med information om pladsens historie og om P.V. Jensen Klint.

1. Beplantning: Der anlægges en blomsterløgsbæk, som snor sig på tværs af sigtelinjen fra kirken ned langs mod Tuborgvej.

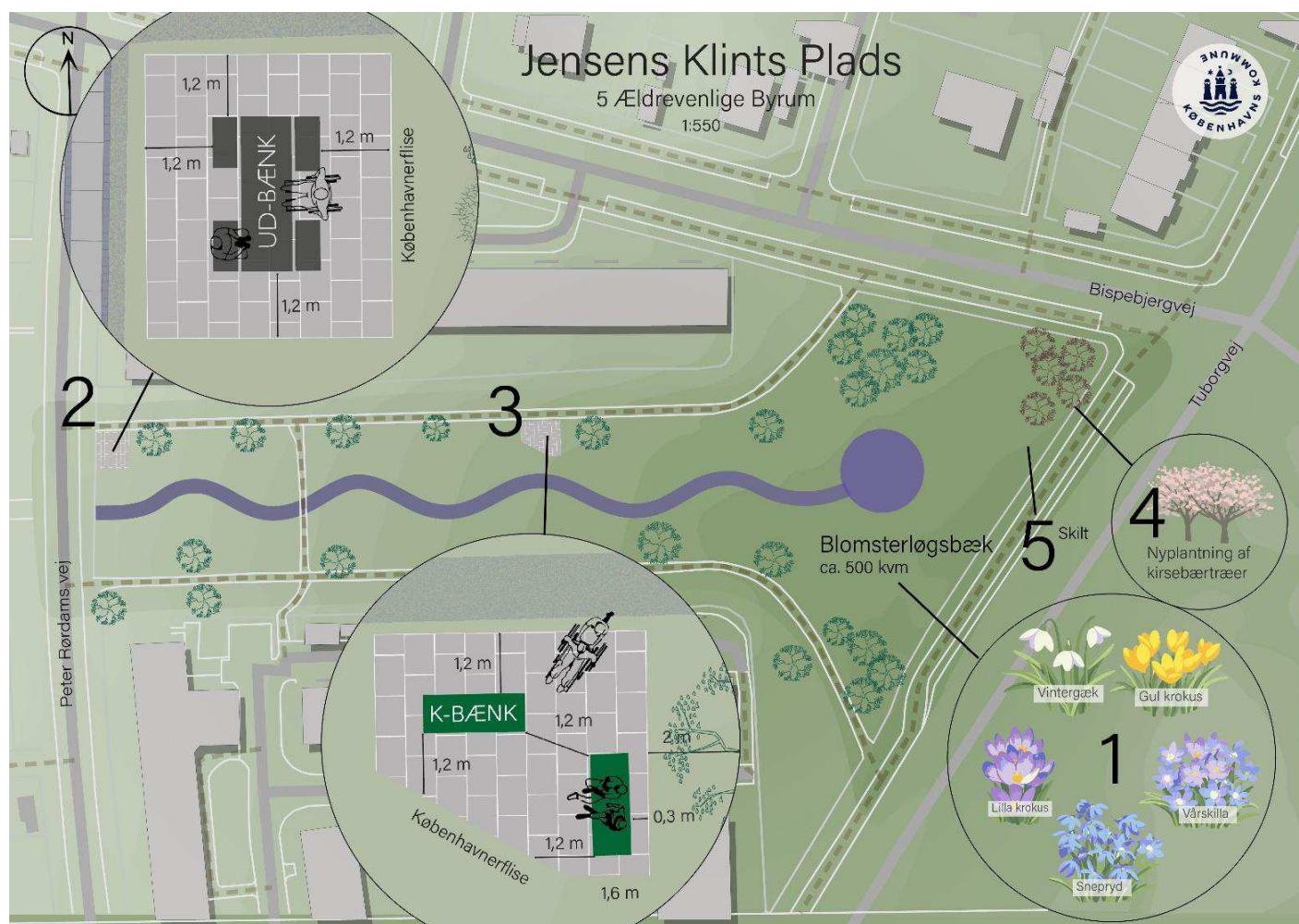
Blomsterløgssammensætningen er nøje udvalgt for at skabe en langstrakt blomstringsperiode fra januar til april. Tiltaget giver en fornemmelse af et vandløb, er et æstetisk løft og bidrager også positivt til biodiversiteten i området.

2. Opholdszone: Her etableres fast flisebelægning, og der opstilles et UD-bordbænksæt, hvor det er muligt for fx kørestolsbrugeren at være deltagende på lige fod med andre i selskabet. Opholdet er beliggende øverst på bakken lige overfor kirken, og tilbyder man kan tage ophold før/efter kirkebesøg og nyde udsigten.

3. Opholdszone: Opholdet etableres midt i parken ved kantzonen, som muliggør hvil i solen på vej op eller ned af bakken. Her etableres igen fast flisebelægning og københavnerbænke ønskes opsat med god afstand imellem, således at hjælpemidler kan medbringes.

4. Beplantning: Kirsebærtræet er let og et elegant træ med fin grenstruktur og tidlig lyserød blomstring. Træet har små, grønne blade med smukke høstfarver i gult og orange. Det er insektvenligt og tilfører både æstetik og årstidsvariation til stedet. På Jensen Klints Plads står arten allerede i mindre grupper. Den nye beplantning styrker stedets identitet og forlænger oplevelsen af blomstring i byrummet.

5. Stedets historie: Opsætning af skilt, hvor parkens og arkitektens særlige historie fremhæves og mindestenen forklares. Tydelig formidling af stedet historie og identitet er meget værdsat blandt ældre og bidrager til at markere parken som betydningsfuld og meningsgivende, når særlige detaljer påpeges.

Skitse over tiltag: Jensen Klints Plads – Bispebjerg Lokalområde

Byrum 3: Brønshøj-Husum lokalområde – Husum By-park

Husum Bypark er det af de fem byrum, hvor der i dag kan findes flest ældrevenlige elementer i det eksisterende udtryk. Parken rummer blandt andet Københavnerbænke langs gangstien, men på skyggesiden, en legeplads med tilsluttende københavnerbænke, skulpturen "Granskende pige", og beplantning, som dog er efter 'vild-med-vilje'-principper, der kan virke misvedligeholdte og utrygt for seniorer.

Tiltag:

I parkens vestlige ende genetableres stauder i det hævede terræn, og at der opsættes blomsterbaljer for at tilføre flere farver og dufte til byrummet. Derudover anbefales det at etablere inkluderende opholdsmuligheder i parkens solrige områder, herunder nær legepladsen. Tiltagene varierer i udformning og udføres med fast underlag, så de kan anvendes af kørestols- og rollatorbrugere på lige vilkår og i tråd med principperne for universelt design.

1. Opholdszone: Her opstilles et UD-bordbænkset, hvor det er muligt for fx kørestolsbrugeren at være deltagende på lige fod med andre i

selskabet. Opholdet er lige ved legepladsen, så det er muligt at iagttage leg og tage del i sociale interaktioner.

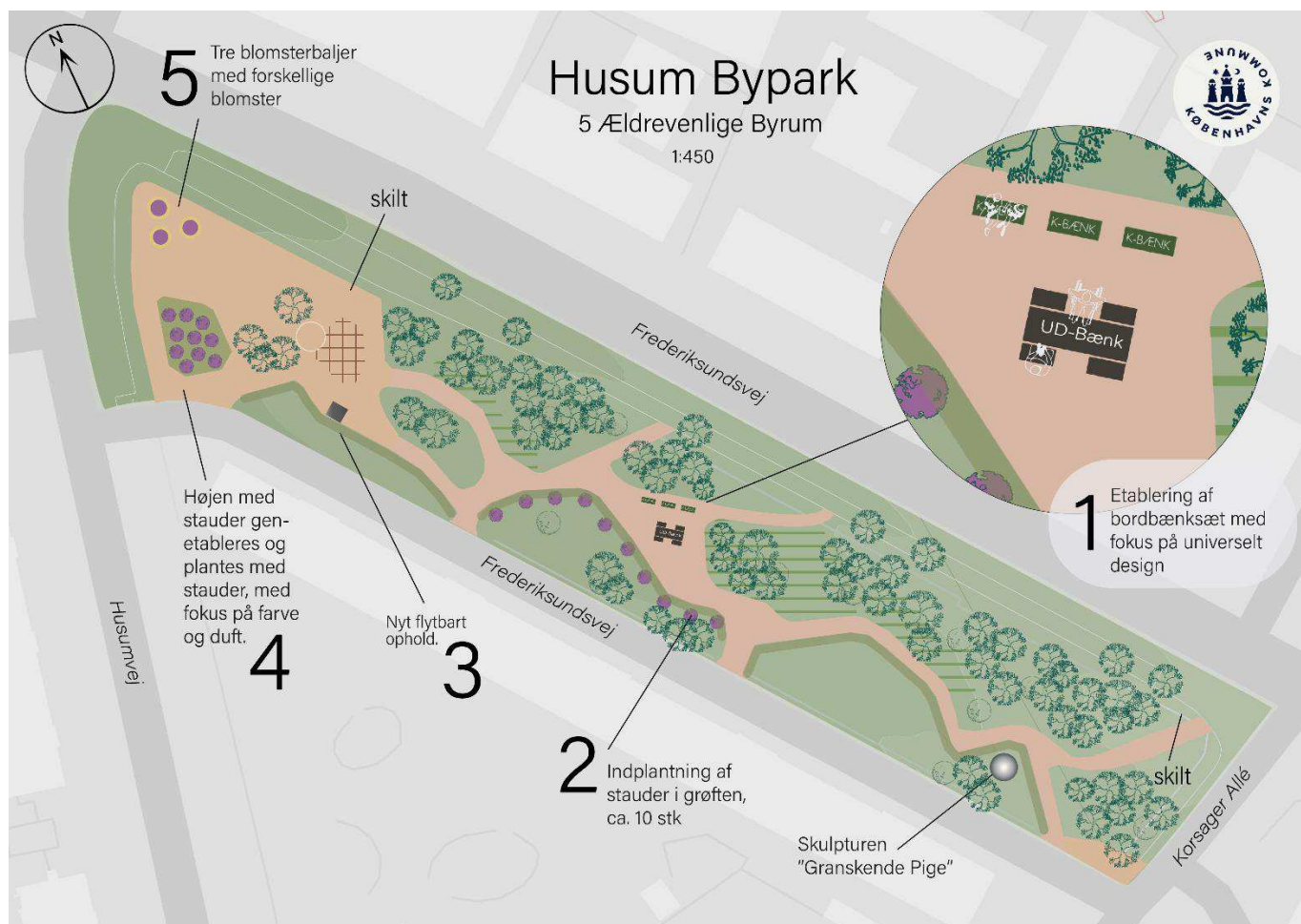
2. Beplantning: Grøften langs stien beplantes med blomstrende stauder. Beplantningen skal erstatte de nuværende tidsler og brændenælder og skabe et mere kontrolleret, æstetisk og trygt naturudtryk. Tiltaget øger biodiversiteten og skaber et sanseligt beplantningsforløb med variation i struktur og farver, som tilsammen skaber et sanseligt og årstidsrigt beplantningsforløb.

3. Opholdszone: På det allerede faste underlag opsættes et flytbart bordbænkesæt, som gør det muligt at tage ophold i solen og samtidigt være en smule tilbagetrukket.

4. Beplantning: Ved højen nær busstoppestederne, ønskes tidligere beplantning genetableret. Her skabes forskellige farver og dufte gennem forskellige årstider.

5. Beplantning: Som supplement til beplantningen på højen, etableres tre blomsterbaljer med skiftende sæsonblomster, der tilfører farve og variation. Sammen danner de to beplantningszoner en balanceret helhed, der understøtter biodiversitet, tryghed og velvære ved ophold.

6. Stedets historie: Opsætning af skilte, hvor parkens særlige historie fremhæves og skulpturen forklares. Tydelig formidling af stedet historie og identitet er meget værdsat blandt ældre og bidrager til at markere byrummet som betydningsfuldt og meningsgivende, når særlige detaljer påpeges. Derudover opsættes små skilte, der forklarer baggrunden for "vild-med-vilje"-beplantningen. Denne formidling skal tydeliggøre, at områderne ikke er misvedligeholdte, men indgår i en bevidst strategi for at fremme biodiversitet.

Skitse over tiltag: Husum Bypark – Brønshøj-Husum lokalområde

Byrum 4: Valby lokalområde – Storbyhaven ved Gadekærvej

Pladsen i Valby er det mindste af de fem udpegede byrum. Pladsen fremstår i dag med runde bænke omkring træerne, men disse er uden armlæn og præget af tilsmudsning fra fugle. Der er opsat runde jernringe med grus, hvor enkelte er udstyret med en plade til symbolsk regnvandsopsamling. Udover træerne er der ingen øvrig beplantning, og pladsen fungerer i dag primært som gennemgangsareal, til trods for dens placering ved siden af det populære rekreative område Mosestykket.

Tiltag

Den største af jernringene udgraves for grus og beplantes med buske med farverige blomster. På pladsens langside foreslås fire træer fældet og erstattet af en sammenhængende syrenhæk, der skal bidrage til at indramme arealet, skabe tryghed og lukke mere lys ind. Fældningen vurderes ikke at påvirke pladsens samlede æstetiske udtryk. Langs syrenrækken placeres nye Københavnerbænke, og de eksisterende runde bænke fjernes. På den solrige side mod Mosestykket fjernes et stykke af plinten, som i dag er rådden, og der opsættes i stedet et

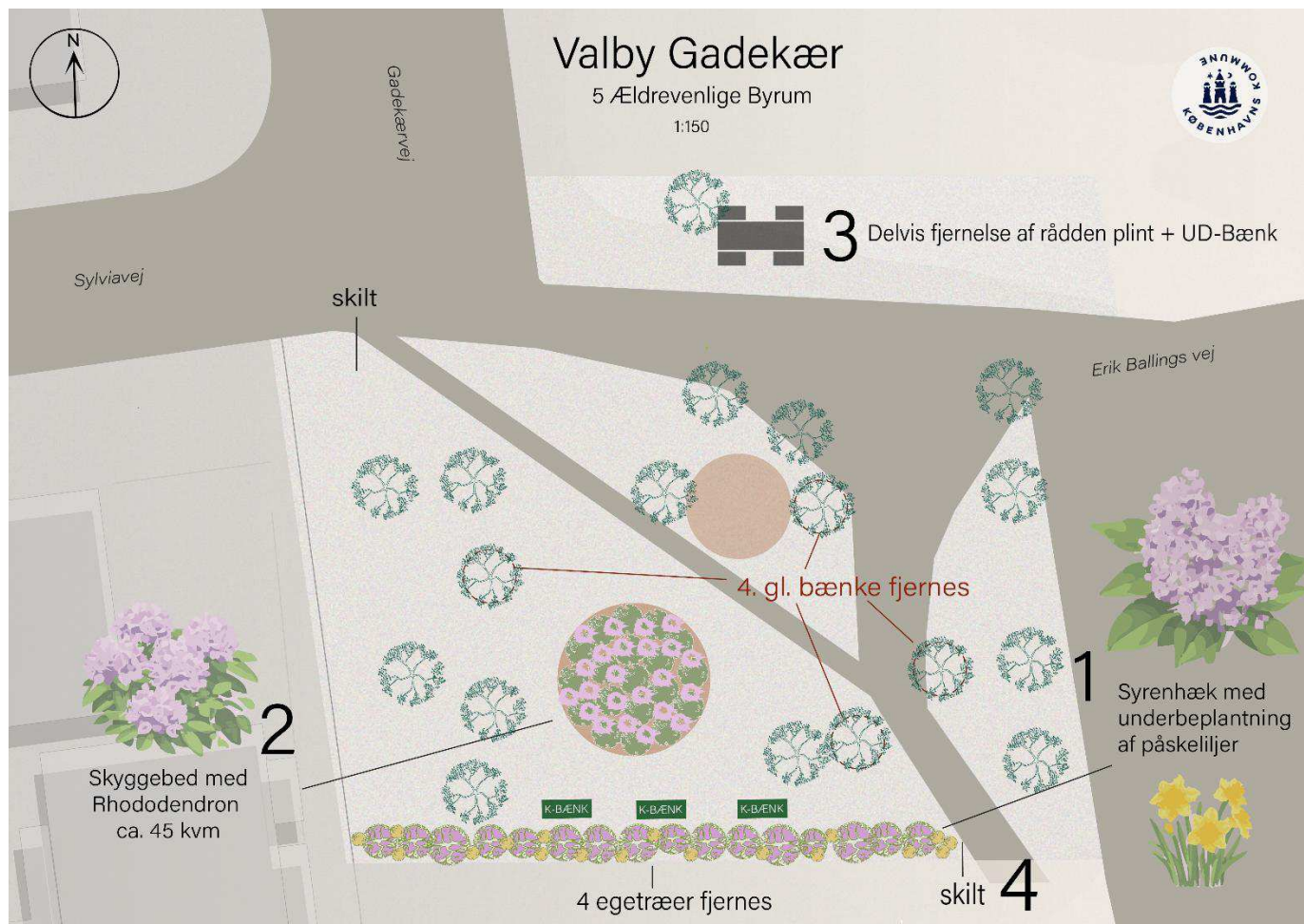
bordbænkesæt udformet efter principperne for universelt design, samt der opsættes formidlingsskilte med information om pladsen historie.

1. Beplantning og ophold: Syrenhækken skal fungere som en duftende og farverig afskærmning mod tæt parkerende biler, der opleves utrygt af seniorerne. Langs hækken placeres Københavnerbænke, hvor syrerne både danner et visuelt men også en fysisk skærmning, der skaber læ og en mere intim stemning i byrummet. Syrenen blomstrer i maj-juni og tiltrækker både bier og sommerfugle, hvilket understøtter områdets biodiversitet. Som underbeplantning plantes påskeliljer, som blomstrer tidligt i foråret og tilføjer en klar gul farve og sæsondynamik i beplantningen. Samspillet mellem løg og busk skaber et flerlaget, oplevelsesrigt udtryk gennem foråret og sommeren, og tilfører stedet karakter og genkendelighed.

2. Beplantning: Det runde rododendronbed i den store jernring, blomstrer i april-maj i nuancer fra rødviolet til mørk lavendelblå. Bedets lave højde minimerer skjulte kroge og bevarer områdets overskuelighed og bidrager til en tryk oplevelse.

3. Opholdszone: Den omkringliggende plint på Mosestykket er flere steder råddent. Det mindre stykke overfor Storbyhaven fjernes, og i stedet gøres der plads til et UD-bordbænkesæt, hvor det er muligt for fx kørestolsbrugeren at være deltagende på lige fod med andre i selskabet. Opholdet vil være en del af den allerede eksisterende opholdszone.

6. Stedets historie: Opsætning af skilt, hvor gadekærets særlige historie fremhæves. Tydelig formidling af stedet historie og identitet er meget værdsat blandt ældre og bidrager til at markere byrummene som betydningsfulde og meningsgivende, når særlige detaljer påpeges.

Skitse over tiltag: Storbyhaven ved Gadekæret – Valby lokalområde

Byrum 5: Vanløse lokalområde - Ubemandet legeplads på Skibelundvej

Legepladsen er beliggende op til en børnehave og et større aktivitets- og plejecenter. Dele af legepladsen har gennemgået en større planlagt renovation, hvilket dog ikke påvirker nærværende projekt, men sker i koordination hermed. På nuværende tidspunkt rummer legepladsen ingen ældrevenlige elementer.

Tiltag:

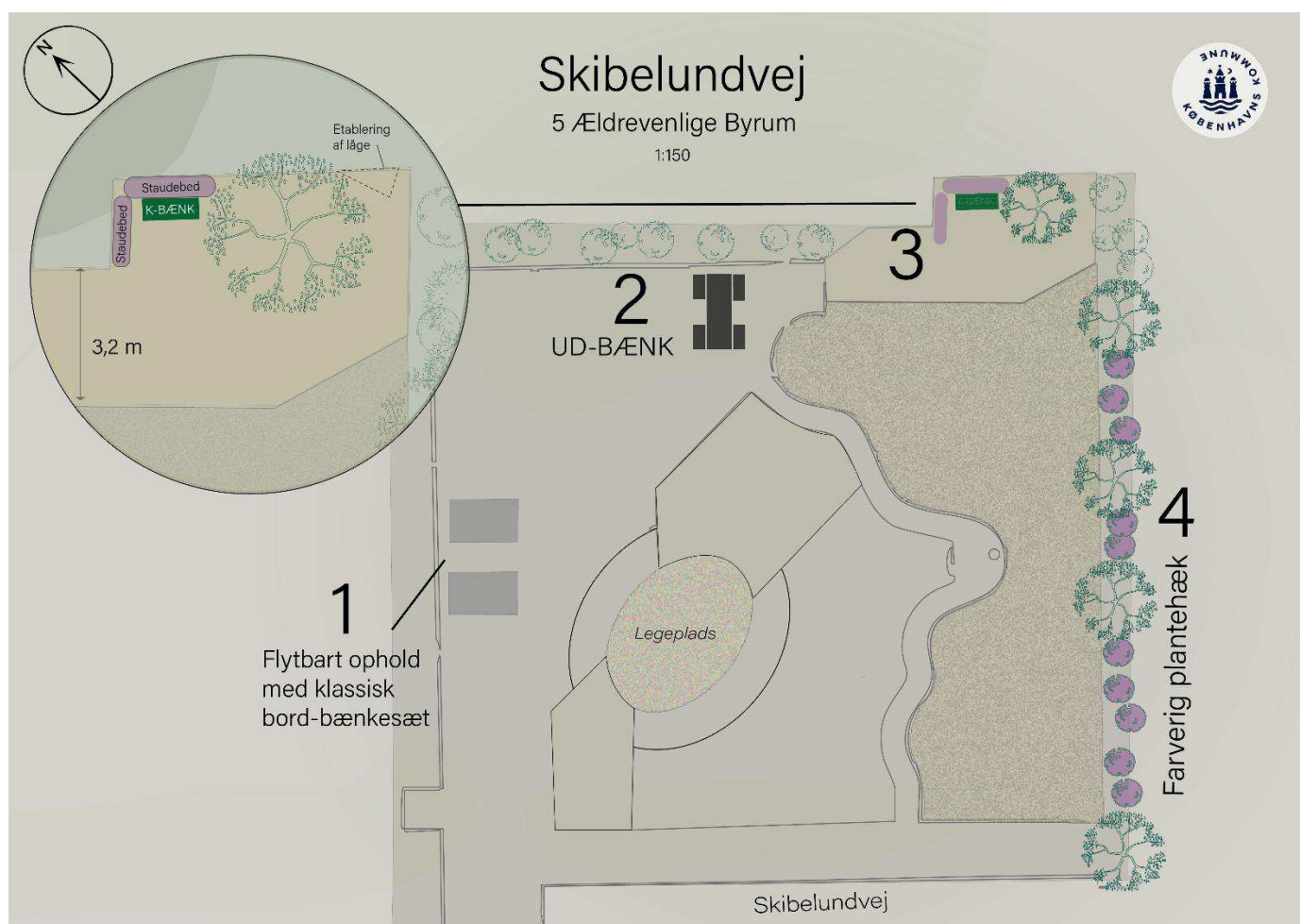
På legepladsens fælles opholdsarealer opstilles forskellige typer bord-bænkesæt, udformet med henblik på universelt design, så de kan anvendes af både kørestols- og rollatorbrugere på lige vilkår. I det nordøstlige hjørne anbefales det at opsætte en Københavnerbænk med fast underlag, som kan tilgås direkte fra plejecentret via en opsat låge fra projektet. Herfra er det muligt at opholde sig tilbagetrukket og samtidig følge med i det sociale liv på afstand. Langs legepladsens kant mod plejecentret etableres beplantning med buske med farverige blomster for at forskønne området. Andre steder på stedet suppleres med lav beplantning, der understøtter den eksisterende biodiversitet, forskellige steder på pladsen.

1. Opholdszone: På det eksisterende faste underlag opsættes et bordbænkesæt, som giver mulighed for at tage ophold i solen. Tiltaget integreres i den allerede etablerede opholdszone.

2. Opholdszone: Her opstilles et UD-bordbænksæt. Opholdet er lige ved legepladsen, så det er muligt at iagttage leg og tage del i sociale interaktioner.

3. Opholdszone: I legepladsens nordøstlige hjørne, etableres der fast krusbelægning uden for legepladsens sikkerhedszone, og der opsættes en Københavnerbænk med fast underlag, som kan tilgås direkte fra plejecentret gennem en ny låge. Bænken placeres i en tilbagetrukket position, hvor ældre kan finde ro, samtidig med at de har mulighed for at følge med i liv og aktiviteter på legepladsen. Omkring bænken plantes duftende arter, som bidrager til et sanseligt opholdsrum. Der opsættes en låge med højt håndtag, så der er direkte indgang fra plejehjemmets side.

4. Bepantning: I mellemrummene mellem de eksisterende avnbøg-træer langs siden ind til plejehjemmet, indplanter buske med farverig blomster. Hækken dækker for metalhegnet, som omkredser legepladsen, og skaber bedre rumfornemmelse og forskønnelse for børn, såvel som for ældre.

Skitse over tiltag: Ubemandet legeplads - Vanløse lokalområde